

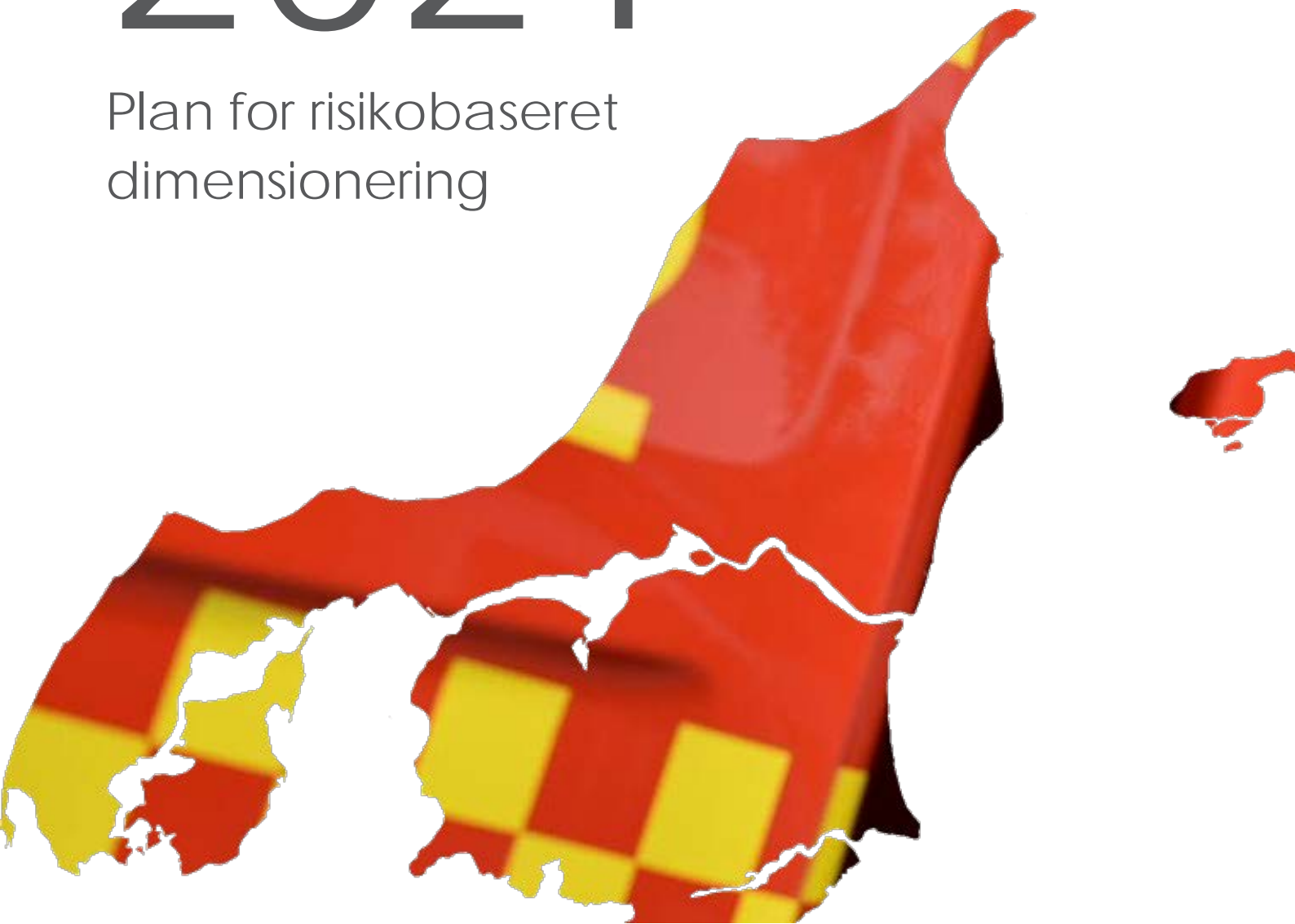

**NORDJYLLANDS
BEREDSKAB**

Nordjyllands Beredskab

2021

Plan for risikobaseret
dimensionering

Nordjyllands Beredskab 2021

Nordjylland skal være trygt og sikkert for alle borgere og virksomheder. Liv, helbred og værdier står på spil, når vejret er voldsomt, hvis der sker et forureningsuheld, eller hvis det brænder. Det enkelte menneskes liv bliver påvirket, og det har betydning for mulighederne for at drive virksomhed eller aktiviteter til glæde for borgere og gæster. Derfor skal vi forebygge brande og hændelser, som kræver beredskabets indsats. Derfor skal vi begrænse de følgevirkninger, som voldsomt vejr, forureningsuheld, brand og menneskeskabte hændelser kan få.

Nordjyllands Beredskab arbejder derfor effektivt for

Færre hændelser, som kræver beredskabets indsats

Rettidig og rigtig indsats, når beredskabet rykker ud

Veluddannede medarbejdere og ledere, der håndterer forebyggelse og indsatser kompetent

Nordjyllands Beredskab blev dannet 1. januar 2016. Her samlede vi de elleve nordjyske kommuners beredskaber i et selskab, der dækker hele Nordjylland. Perioden 2016-2020 er etablerings- og indfasningsår, hvor aktiviteter og organisation bliver harmoniseret og tilpasset. "Nordjyllands Beredskab 2021" beskriver de hensigter, vi har for øje, når vi arbejder med en harmonisering af aktiviteter og opgaveløsning. Vi går efter en god balance mellem forebyggelse og afhjælpende indsatser. Og vi går efter at håndtere indsatser bedst muligt i hele Nordjylland.

Der er tæt sammenhæng mellem beredskabets to opgavetyper: det forebyggende og det afhjælpende. Det forebyggende arbejde mindsker antallet og omfanget af brande og hændelser. Den afhjælpende indsats sker, når uheldet er ude, og beredskabets medarbejdere rykker ud. Jo bedre sammenhæng, der er i løsningen af de to opgavetyper, desto bedre kan vi både forebygge nye brande og hændelser og afhjælp, når noget sker. Derfor arbejder vi i Nordjyllands Beredskab systematisk med at dele viden og erfaringer i alle led.

Nordjyllands Beredskab er alle nordjydere beredskab, uanset hvor man bor eller driver virksomhed. Det betyder, at vi ikke skeler til kommunegrænser. Vi sender de medarbejdere, der hurtigst kan komme frem, når man kalder på os. Det betyder også, at vi specialiserer os, og at nogle særlige kompetencer og særligt udstyr kun findes få steder i Nordjylland. Når der er brug for det, sender vi dem rundt i landsdelen. Vi uddanner løbende medarbejdere og ledere, så de kan løse opgaverne med dygtighed og er rustede til at håndtere de barske oplevelser, de af og til får, når de er på arbejde.

I Nordjyllands Beredskab vil vi bruge ressourcerne bedst muligt. Derfor arbejder vi tæt sammen med kommuner, politi, ambulancetjeneste og andre naturlige

samarbejdspartnere om at løse vores opgaver. Vi samarbejder også med borgere og virksomheder, når det giver os mulighed for at løse opgaverne endnu bedre og med lavere omkostninger for nordjyderne.

“Nordjyllands Beredskab 2021” er udviklet i tæt samarbejde mellem bestyrelse og medarbejdere i Nordjyllands Beredskab. Centrale samarbejdspartnere og Beredskabsstyrelsen har også været med i dialogen.

Arne Boelt / Bjarne Grøn
Formand / Beredskabsdirektør

Nordjylland, november 2016

Bestyrelsen for Nordjyllands Beredskab:

Arne Boelt (formand)

Borgmester, Hjørring Kommune

Hans Ejner Bertelsen (næstformand)

Borgmester, Morsø Kommune

Mikael Klitgaard

Borgmester, Brønderslev Kommune

Birgit S. Hansen

Borgmester, Frederikshavn Kommune

Mogens Gade

Borgmester, Jammerbugt Kommune

Tobias B. Johansen

Borgmester, Læsø Kommune

Leon Sebbelin

Borgmester, Rebild Kommune

Lene Kjeldgaard Jensen

Borgmester, Thisted Kommune

Mogens Jespersen

Borgmester, Mariagerfjord Kommune

Knud V. Kristensen

Borgmester, Vesthimmerland Kommune

Lasse P.N. Olsen

Rådmand, Aalborg Kommune

Elsesette Cassøe

Politidirektør, Nordjyllands Politi

Jens Kaasgaard

Politidirektør, Midt & Vestjyllands Politi

Nordjyllands Beredskab 2021

– plan for risikobaseret dimensionering

Dette dokument er Nordjyllands Beredskabs plan for risikobaseret dimensionering af det forebyggende arbejde og den afhjælpende indsats.

Beredskabsloven lægger fast, at der skal ligge en plan for det kommunale redningsberedskab. Planen skal revideres mindst en gang i hver kommunalvalgperiode. Planen behandles i bestyrelsen for Nordjyllands Beredskab. Derefter vurderes den hos Beredskabsstyrelsen. Endelig behandles den af kommunalbestyrelserne i alle de 11 kommuner, der indgår i Nordjyllands Beredskab.

“Nordjyllands Beredskab 2021” beskriver den retning, som Nordjyllands Beredskab vil udvikle sig i over de kommende år. Den konkrete udmøntning af planen følger en plan for implementering, som fremgår af de tekniske bilag. Undervejs i implementeringen vil Nordjyllands Beredskab nøje følge udviklingen på området. Behov og risici ændrer sig, og der udvikles nye metoder. Nordjyllands Beredskab vil udvikle opgaveløsningen og tage nye teknikker i brug.

Først beskrives risikoprofilen for Nordjylland i afsnit 1 “Risikoprofil - Nordjylland i vækst”. På baggrund af risikoprofilen lægger beredskabet dimensioneringen fast. Her dimensioneres både den forebyggende og den afhjælpende indsats.

Nordjyllands Beredskab arbejder med forebyggelse, så der opstår så få hændelser som muligt, som kræver beredskabets indsats. Retningen for det forebyggende arbejde beskrives i afsnit 2 “Det forebyggende arbejde – færre hændelser, der kræver beredskabets indsats”.

Ikke alle hændelser kan undgås, så når der opstår en hændelse, rykker Nordjyllands Beredskab ud med en afhjælpende indsats. Retningen for den afhjælpende indsats er beskrevet i afsnit 3 “Den afhjælpende indsats – rettidig og rigtig indsats, når beredskabet rykker ud”.

Til sidst beskrives sammenhængen mellem den forebyggende og afhjælpende indsats i afsnit 4 “Sammenhæng mellem det forebyggende arbejde og den afhjælpende indsats”.

Udover selve planen i dette dokument ligger der en række bilag til planen:

Grundlag

- 1: Risikoprofil
- 2: Sammenhængen mellem kerneydelserne

Forebyggelse

- 3: Teknisk forebyggelse
- 4: Taktisk forebyggelse
- 5: Brandsyn
- 6: Frivillige

Afhjælpende

- 7: Operativ kapacitet
- 8: Operativ ledelse
- 9: Vandforsyningsstrategi
- 10: Specialer
- 11: Usædvanlige hændelser

Implementeringsplan

- 12: Implementeringsplan

Bilagene kan hentes på www.nordjyllandsberedskab.dk/om-os/nordjyllands-beredskab-2021

Risikoprofil - Nordjylland i vækst

Når Nordjyllands Beredskab tilrettelægger sin indsats både forebyggende og afhjælpende, sker det med udgangspunkt i en analyse af risici – en risikoprofil af Nordjylland. Risikoprofilen ændrer sig løbende, for eksempel når nye veje, bygninger og erhvervsanlæg tages i brug eller når nye store begivenheder planlægges. Derfor reviderer Nordjyllands Beredskab løbende risikoprofilen og justerer indsatsen efter den aktuelle risikoprofil.

Nordjylland – borgere, gæster, erhverv og natur

Nordjyllands Beredskab dækker et område på knap 7.900 km², næsten en femtedel af Danmarks areal. Her bor cirka 585.500 mennesker og frem til 2030 forventes en befolkningstilvækst på næsten 27.000 borgere. Det forventes, at 88 % af de nye nordjyder vil være bosat i Aalborg Kommune.

Der er gang i udviklingen af det nordjyske erhvervsliv. Det betyder også nye bygninger og anlæg. På det maritime område er der for eksempel vækst i erhvervshavnene i både Hanstholm, Hirtshals, Skagen, Frederikshavn og Aalborg. Nordjylland har således fra 2010-2014 haft vækst i såvel anløb med lastskibe som passagerskibe og færger, hvor udviklingen nationalt har været negativ.

Den nordjyske natur er præget af omkring 800 km kyst mod Skagerrak, Kattegat og Limfjorden og af store skov-, klit- og plantageområder. Naturen nydes af både borgere og gæster, og der er turister i Nordjylland året rundt. I 2015 blev det til omkring 7,5 millioner overnatninger i sommerhuse og feriecentre, på campingpladser og hoteller.

Nordjylland har meget at byde på for borgere og gæster. Nationalpark Thy er et trækplaster i sig selv, men i naturen er der også etableret særlige anlæg som *Cold Hawaii* i Klitmøller og *Palmestranden* i Frederikshavn. Ved store begivenheder som musikfestival i Nibe, fodboldstævne i Hjørring, kulturmøde i Nykøbing Mors, golfturnering i Himmerland og i 2017 også DGIs landsstævne i Aalborg samles tusindvis af mennesker fra mange lande i flere dage ad gangen. For hvert år anløber stadigt flere krydstogtskibe med mange tusind passagerer de nordjyske havne.

Alle disse og mange flere forhold indgår, når risikoprofilen for Nordjylland beskrives. Nordjyllands Beredskab skal kunne håndtere forebyggelse og afhjælpende indsats i store naturområder, på komplicerede virksomhedsanlæg og i tætbebyggede områder. Forebyggelse og en god afhjælpende indsats er også vigtig, når mange mennesker er samlede på et lille areal til en stor begivenhed – nogle af dem er hjemmевante, mens andre er gæster – danske eller udenlandske, der ikke kender området.

Borgernes opfattelse af risiko

Hvor bekymrede er borgerne for, at der skal opstå forskellige typer hændelser? Og regner de med selv at opleve dem? Her er der forskel på "ekstraordinære, menneskeskabte hændelser" og det, man kan kalde "hverdagshændelser". Det første kunne være terror, mens brand kan opfattes som en hverdagshændelse.

Beredskabsstyrelsen undersøgte i 2015, hvor bekymrede danskerne er for forskellige hændelser og om de regner med selv at komme til at opleve hændelserne.

Når det gælder terror, er 45 % af danskerne bekymrede eller meget bekymrede for, at det skal ske, og 55 % regner med, at det vil ske tæt på dem selv. Her overfor står, at kun 13 % af danskerne er bekymrede eller meget bekymrede for brand, selvom 40 % anser det for sandsynligt, at de vil opleve brand. Selvom der er langt flere brande end terrorhændelser, er bekymringen altså langt

mindre, når det gælder brand. Det kan skyldes, at borgerne jævnligt oplever, at beredskabet fungerer, når det brænder. Det sker næsten dagligt og omtales ofte i pressen. Undersøgelsen viser da også, at hele 91 % af danskerne synes, at beredskabet i nogen, i høj eller i meget høj grad er gearet til at håndtere brand, mens kun 79 % af danskerne synes det samme, når det gælder terror.

Borgerne har således tillid til, at beredskabet fungerer godt, når det gælder hverdagshændelser som brand, der forekommer hyppigt.

Der er en tendens til, at nogle typer ekstraordinære hændelser sker hyppigere end tidligere – både naturskabte og menneskeskabte. Før talte man om "100-års-hændelser", når det regnede kraftigt. Nu sker det ofte, at der er hændelser, som oversvømmer bygninger, forstyrrer vores infrastruktur og forsyningssikkerhed og medfører store samfundsmæssige tab. Tilsvarende oplever vi også terrorhandlinger og "den gale mands handlinger". For få år siden mente vi ikke, det var sandsynligt, det ville forekomme i Danmark. Nu må vi konstatere, at det også kan ske i Nordjylland.

Disse hændelser ændrer borgerens opfattelse af risiko, og de fører til jævnlig revurdering af risikoprofilen for Nordjylland.

På baggrund af den til enhver tid aktuelle risikoprofil vil Nordjyllands Beredskab arbejde for, at der er overensstemmelse mellem risici og den kapacitet, der er i beredskabet til at forebygge og afhjælpe hændelserne – både hverdagshændelser og ekstraordinære hændelser.

Det nationale risikobillede

Mens hverdagshændelserne er kendte, er der behov for at blive klogere på de ekstraordinære hændelser. Beredskabsstyrelsen fandt i 2013 de ti typer af ekstraordinære hændelser, der er størst sandsynlighed for.

En ekstraordinær hændelse beskrives som en hændelse, der ikke kun har lokale konsekvenser, men får betydning i et nationalt perspektiv. Det kan være alvorlige konsekvenser for liv, helbred og velfærd. Der kan være tale om store skader på ejendom og miljø, og vi kan opleve, at kritisk infrastruktur svigter eller kommer under stort pres.

Beredskabsstyrelsen har opdelt de ekstraordinære hændelser i 4 kategorier, 2 naturskabte og 2 menneskeskabte. Der er størst sandsynlighed for de 10 typer, som er beskrevet i skemaet. Derfor er det dem, de forskellige aktører på beredskabsområdet bør berede sig særligt på.

Naturskabte hændelser	
Ekstreme vejrfænomener	Alvorlige smitsomme sygdomsudbrud
1 Orkaner, storme og stormfloder 2 Kraftig regn og skybrud	3 Pandemisk influenza 4 Husdyrsygdomme og zoonoser (sygdomme, der smitter mellem dyr og menneske)
Menneskeskabte hændelser	
Ulykker (utilsligtede handlinger, tekniske fejl mv.)	Sikkerhedsmæssige trusler (forsætlige handlinger)
5 Transportulykker 6 Ulykker med farlige stoffer på land 7 Forureningsulykker til søs 8 Nukleare ulykker	9 Terrorhandlinger 10 Cyberangreb

Selvom konsekvenserne bliver nationale, begynder en hændelse altid lokalt. Derfor skal det lokale beredskab være klar lokalt. Og derfor vil Nordjyllands Beredskab forberede sig bedre på store, komplekse hændelser, der kan vare lang tid. Beredskabet skal være bedre både til selv at håndtere hændelser og til at bistå andre aktører på beredskabsområdet. Det giver lokal tryghed i et nationalt perspektiv.

Den nordjyske risikoprofil

Nordjyllands Beredskab arbejder med en risikoprofil, der bygger på de 11 kommuners risikoprofiler fra før 2016. Tilsammen tegner de 11 risikoprofiler det store billede. Den samlede risikoprofil bliver løbende revideret for at få ændringer med. Siden de gældende profiler blev skrevet, er der for eksempel etableret et anlæg med flydende naturgas på havnen i Hirtshals. Der bygges også højhuse, som stiller nye krav til beredskabet. En løbende revision af risikoprofilen er grundlag for, at beredskabets kapacitet altid passer til de lokale forhold.

Nordjyllands Beredskab vil udvikle arbejdet med risikoprofil for at kunne tilpasse beredskabsindsatsen. Målet er en harmonisering og et sammenligneligt serviceniveau i hele Nordjylland. Basis for den nye risikoprofil bliver et nyt analyseredskab, der går på tværs af kommunegrænser. Analyseredskabet udvikles med udgangspunkt i kommuneplanerne og i samarbejde med kommunerne.

Nordjylland bliver delt ind i et antal områdetyper. Det kan for eksempel være åbent land, sommerhusområde og natur. Det kan også være virksomhedsområde, bycentrum og lignende. Områdetyperne har forskellige risikobilleder, og de kræver forskellige beredskabsmæssige indsatser. Men sommerhusområder har for eksempel et nogenlunde ensartet risikobillede uanset, om de ligger i Thy eller i Vendsyssel. Derfor vil beredskabets indsats blive tilrettelagt, så der er ensartet indsats inden for hver områdetype og uafhængig af kommunegrænser. Analysen vil blive justeret, når områder udvikler sig med nye projekter og anvendelser. Analyseredskabet giver på den måde et godt grundlag for udvikling og prioritering af både den forebyggende og den afhjælpende indsats.

Nordjyllands Beredskab vil i perioden frem til 2021:

- Løbende revidere risikoprofilen for Nordjylland.
- Udvikle et analyseredskab, der inddeler Nordjylland i beredskabsmæssige områdetyper for at gøre det muligt at tilrettelægge beredskabsindsatsen, så den bliver ensartet inden for hver områdetype uafhængigt af kommunegrænser.
- Behandle større ændringer i risikoprofilen i bestyrelsen.

Det forebyggende arbejde

– færre hændelser, der kræver beredskabets indsats

Nordjylland skal være trygt og sikkert for alle borgere og virksomheder. Derfor arbejder Nordjyllands Beredskab blandt andet for, at der bliver færre hændelser, som kræver beredskabets indsats. Brande og andre hændelser har ofte store følgevirkninger. Et lille miljøuheld kan udvikle sig til alvorlig forurening af vandløb og drikkevand. En menneskemængde kan sætte sig i bevægelse på en uforudset eller ukontrollerbar måde. Når mange mennesker maser og skubber, kan det føre til sårede og dødsfald. Hvert år mister omkring 80 mennesker i Danmark livet i brande, og mennesker, dyr og miljø bliver udsat for skadelige partikler. Virksomheder, der har haft brand, har stor risiko for at måtte lukke. Andre steder tabes mange arbejdspladser, selvom virksomheden føres videre. Og branden påvirker også de virksomheder, som er leverandører til den, der har haft brand. Samlet set koster brande hvert år ca. 2,7 milliarder kroner for det danske samfund.

Mange hændelser kan forebygges eller begrænses

Mange hændelser kan forebygges helt. Andre hændelsers omfang og deres følgevirkninger kan reduceres med forebyggende tiltag. De alvorlige følgevirkninger og økonomiske tab, som en hændelse kan give, betyder, at forebyggelse ikke kun er et spørgsmål om tryghed for den enkelte borger. Det er også samfundsøkonomisk fornuftigt at forebygge. Tryghed, sikkerhed og reduktion i antallet af hændelser, der kræver beredskabets indsats, har stor effekt. Forebyggelse bidrager til fundamentet for fortsat vækst i det nordjyske erhvervsliv, for udviklingen på boligmarkedet og for afviklingen af stadig flere og større arrangementer.

Nordjyllands Beredskab vil forebygge, at der opstår hændelser, som kræver beredskabets indsats, gennem

Tæt dialog med borgere, virksomheder og kommuner

Brandsyn tilrettelagt efter vurdering af sted, behov og risiko

Samarbejde med kommuner om *én indgang og én tilgang*

Den tætte dialog med borgere, virksomheder og kommuner er den taktiske forebyggelse. Den handler om at påvirke og ændre risikoadfærd og -holdninger hos borgerne, så sikkerheden øges. Med vejledning og uddannelse skabes der en større tryghed og robusthed hos den enkelte borger. Borgeren kan både forebygge, at der sker en ulykke, og hjælpe sig selv og mennesker omkring sig, når ulykken sker.

Den taktiske forebyggelse er den ene del af forebyggelsen. Den tekniske forebyggelse er den anden del. Her er der for eksempel fokus på den fysiske indretning af bygninger. Brande og ulykker forebygges, og når uheldet er ude, begrænses konsekvenserne ved hjælp af brandtekniske løsninger og gode flugtveje.

Nordjyllands Beredskab arbejder tæt sammen med kommunernes bygningsmyndigheder om en del af den tekniske forebyggelse, nemlig den brandtekniske sagsbehandling. Her udvikler

Nordjyllands Beredskab og kommunerne samarbejder. Borgere og erhvervsliv vil opleve, at kravene til og håndteringen af sammenlignelige sager er de samme, uanset hvor i Nordjylland man bor.

I forebyggelsen indgår de regelmæssige brandsyn. Nordjyllands Beredskab vil foretage dem med udgangspunkt i reglerne på området kombineret med en konkret vurdering af behovet på det enkelte sted. Det betyder, at nogle steder vil få besøg oftere end andre. Det kommer an på risikoen på stedet. Med brandsyn tilrettelagt på den måde bruges både beredskabets, borgeres og virksomheders tid og ressourcer bedst.

Dygtige medarbejdere og frivillige

Dygtige medarbejdere og frivillige er krumtappen i det forebyggende arbejde. Nordjyllands Beredskab går efter at have en høj andel af medarbejdere med teknisk baggrund og teoretisk indsigt i bygninger og konstruktioner. Medarbejderne får en beredskabsmæssig efteruddannelse, og der sker løbende kompetenceudvikling gennem systematisk deling af viden og mere uddannelse. Frivillige kan spille en væsentlig rolle på det forebyggende område. I forbindelse med den afhjælpende indsats er der også opgaver, som det er oplagt at inddrage frivillige i. Mange dedikerede frivillige er allerede tilknyttet Nordjyllands Beredskab, som vil udvikle frivilligarbejdet. Målet er, at de frivilliges opgaver og organisatoriske tilknytning passer godt til et moderne beredskab.

Ny forebyggelsesstrategi

Frem mod 2021 vil Nordjyllands Beredskab udvikle en strategi for det forebyggende arbejde. Med den nye strategi vil Nordjyllands Beredskab give sit bidrag til, at det er trygt og sikkert at bo og drive virksomhed i Nordjylland. Nordjyllands Beredskab bidrager også til, at store arrangementer kan blive afviklet trygt og sikkert. I udviklingen af strategien bruger Nordjyllands Beredskab sin viden om lokale forhold og sin indsigt i hændelser og risikofaktorer. Samtidig tages der udgangspunkt i den nationale forebyggelsesstrategi, som er under udarbejdelse i 2016. I den nordjyske forebyggelsesstrategi bliver der særligt fokus på de områder, som udrykningskøretøjerne er længst tid om at nå frem til. Her skal der ekstra bevågenhed på den taktiske forebyggelse. Her skal borgere og virksomheder være ekstra gode til både at forebygge hændelser og håndtere dem, når uheldet er ude.

Ingen grund til at rykke ud, hvis det ikke brænder

I mange virksomheder, institutioner og offentlige bygninger er der installeret automatiske brandalarmeringsanlæg. Når alarmen går, kommer udrykningskøretøjerne med det samme. Det er godt, - hvis det brænder. Ofte er det imidlertid en blind alarm, og der er ikke brand. Når det sker, betaler bygningens ejer for den unødvendige udrykning. Det er en udgift, som Nordjyllands Beredskab vil hjælpe bygningsejerne med så vidt muligt at undgå. Derfor vil Nordjyllands Beredskab samarbejde med bygningsejere, myndigheder og forsikringselskaber om at reducere antallet af blinde alarmer.

Nordjyllands Beredskab vil i perioden frem til 2021:

- Udbygge dialogen med borgere, virksomheder og kommuner om både taktisk og teknisk forebyggelse.
- Ændre praksis for brandsyn, så de tilrettelægges efter en konkret vurdering af det enkelte sted med hensyn til behov og risiko.
- Samarbejde med kommunerne om én indgang og én tilgang, så borgere og erhvervsliv oplever en ensartet håndtering af myndighedssager i hele Nordjylland.
- Udvikle frivilligarbejdet, så de frivilliges opgaver og organiseringsform passer godt i et moderne beredskab.
- Udvikle en forebyggelsesstrategi, der understøtter den nationale forebyggelsesstrategi og skal bidrage til, at det er trygt og sikkert at bo og drive virksomhed i Nordjylland.
- Arbejde for at reducere antallet af blinde alarmer fra automatiske brandalarmeringsanlæg.

Den afhjælpende indsats

– rettidig og rigtig indsats, når beredskabet rykker ud

Nordjylland skal være trygt og sikkert for alle borgere og virksomheder. Derfor arbejder Nordjyllands Beredskab blandt andet for en rettidig og rigtig indsats, når beredskabet rykker ud.

Risikoprofilen for Nordjylland ændrer sig løbende, og man forventer, at der fremover bliver flere ekstraordinære hændelser end hidtil. Nye typer opgaver opstår og stiller krav til beredskabets faglighed og indsigt. Tingene hænger sammen i et komplekst samfund. Derfor får en hændelse hurtigt betydning andre steder. Det kan være en brand, der fører til afspærring af en hovedfærdselsåre. Trafikken bliver sinket, og det giver store gener for borgerne. Så gælder det om, at beredskabet hurtigt og effektivt kan gøre klar til trafikken igen.

Nordjyllands Beredskab håndterer hændelser rettidigt og rigtigt ved hjælp af

En responstid, der er uændret eller kortere end i 2016

En reduktion i belastningen af miljø og vandressourcer

En god forberedelse og håndtering af usædvanlige hændelser, der kan have store konsekvenser for liv og værdier

I 2016 er der 36 brandstationer spredt i hele Nordjylland, og borgerne oplever en tryghed ved at have hjælpen tæt på. Med de 36 brandstationer som udgangspunkt vil Nordjyllands Beredskab se på, hvordan udrykningerne kan tilrettelægges på en ny måde. Hensigten er, at det altid er den enhed, der kan være hurtigst fremme, som sendes, når uheldet er ude. Det er indlysende, at jo tættere brandstationen er på hændelsen, desto hurtigere kan udrykningen være fremme. I det meste af Nordjylland kan beredskabet være fremme på 10-15 minutter. I nogle få områder vil der imidlertid gå mere end 20 minutter. Nordjyllands Beredskab vil analysere alle udrykninger, hvor første indsats på stedet er mere end 20 minutter undervejs. Det sker for at undersøge, hvad der kan ændres, så det kan gøres bedre fremover.

Med princippet om altid at sende den enhed, der kan være hurtigst fremme, bliver responstiden den samme som eller kortere end i 2016. Det giver tryghed, at hjælpen kommer hurtigt. Det giver også tryghed, at beredskabets første indsats på stedet kan redde liv og begrænse udviklingen af skaden. Ofte er det tilstrækkeligt med første hold på stedet. Andre gange skal der tilkaldes assistance, der kan komme fra en anden brandstation, som ligger lidt længere væk.

Vagtcentral med overblik og indsigt

Arbejdet på vagtcentralen spiller en stor rolle for den gode indsats, når beredskabet rykker ud. Vagtcentralens personale kan bidrage med overblik, indsigt og mulighed for hurtigt at fordele det mandskab og de køretøjer, der er til rådighed. Det styrker indsatsen på skadestedet. Det har betydning, at der er nær og direkte kommunikation om den konkrete situation. Og det har betydning, at der er et tæt, fagligt miljø, hvor kolleger deler viden og lærer af og med hinanden. Derfor er det hensigtsmæssigt at samle vagtcentralopgaverne fysisk, så overblikket og det faglige

miljø kan optimeres. Samtidig giver det bedre udnyttelse af alle ressourcer. Både mandskab og materiel, både på vagtcentralen og på skadestedet.

Da Nordjyllands Beredskab blev etableret, var der tre vagtcentraler, som i sommeren 2016 blev samlet i én. Det skete for at tage første skridt i en optimering af vagtcentralfunktionen. Næste skridt planlægger Nordjyllands Beredskab sammen med Falck, Region Nordjylland og kommuner. Der er enighed om at samle vagtcentralfunktionerne for alt redningsberedskab og ambulancetjeneste på et sted. Den nye vagtcentral forventes at åbne medio 2017. Den er væsentlig for, at Nordjyllands Beredskab kan styrke den afhjælpende indsats, når beredskabet rykker ud.

Dygtige ledere af indsatsen på skadestedet

Tilrettelæggelsen og ledelsen af indsatsen er afgørende på mange måder. Dels for, hvor hurtigt beredskabet kan være fremme. Dels for, hvor godt opgaverne kan løses. Dels for, hvor lille belastningen af miljø og vandressourcer kan blive.

Nordjyllands Beredskab ændrer den operative ledelsesstruktur og uddanner lederne, så holdlederne bliver i stand til at klare flere opgaver uden indsatsleder. Indsatslederne bliver til gengæld uddannet, så de bliver endnu bedre til at håndtere store og komplekse hændelser, også af den ekstraordinære slags.

En af de vagthavende indsatsledere vil altid være en specialist, en såkaldt specialvagt. Specialvagten har yderligere indsigt for eksempel i farlige stoffer og usædvanlige hændelser. Herudover indgår chefgruppen i Nordjyllands Beredskab i den operative ledelse. Der vil altid være en vagthavende chef, chefvagten.

Alle, der indgår i den operative ledelsesstruktur, vil løbende få mulighed for at vedligeholde deres kompetencer og tilegne sig ny viden. Hermed styrkes den operative ledelse i alle led. Dermed bliver den afhjælpende indsats endnu bedre på det enkelte skadested.

Mindre belastning af miljø og vandressourcer

Ved store hændelser er der risiko for belastning af miljøet og vandressourcerne. Nordjyllands Beredskab søger at bruge den nyeste viden på området. Hensigten er, dels at udslippet af skadelige stoffer bliver så lavt så muligt, og dels at belastningen af miljøet i forbindelse med hændelserne bliver så lavt som muligt. Nordjyllands Beredskab vil udarbejde en ny, samlet vandforsyningsplan. Den nye plan skal bidrage til at reducere vandforbruget, når der slukkes brand, og til at drikkevand udgør så lille en andel af vandforbruget som muligt.

Klar til usædvanlige hændelser

Risikoprofilen og forebyggelsesstrategien bliver basis for arbejdet med forberedelsen på usædvanlige hændelser. Nordjyllands Beredskab skal være i stand til at håndtere hændelserne godt og effektivt, så den normale tilstand kan genoprettes så hurtigt som muligt. Det kræver et højt fagligt niveau blandt medarbejderne, dygtige ledere og en klar fordeling af roller og ansvar. Derudover kræver det øvelser og evalueringer. Nordjyllands Beredskab vil også sørge for altid at være klar til at yde hjælp i andre dele af landet, når der er brug for det i ekstraordinære situationer.

Nordjyllands Beredskab vil i perioden frem til 2021:

- Harmonisere udrykningsindsatsen med udgangspunkt i de 36 eksisterende brandstationer og på en måde, så sammenlignelige hændelser håndteres ensartet.
- Tilrettelægge indsatsen, så det altid er den udrykningsenhed, der kan være hurtigst fremme, der sendes, og så responstiden bliver den samme som eller kortere end i 2016.
- Optimere vagtcentralfunktionerne ved at samarbejde med Falck, Region Nordjylland og kommuner om en samlet vagtcentral for redningsberedskab og ambulancetjeneste.
- Indføre en ny struktur for den operative ledelse, som styrker den afhjælpende indsats, og uddanne holdledere, indsatsledere, specialvagter og chefvagter til de nye opgaver.
- Gennemføre en ny plan for vandforsyning, så anvendelsen af vand optimeres, og forbruget af drikkevand til brandslukning reduceres.
- Berede sig på usædvanlige hændelser ved hjælp af dygtige medarbejdere og ledere, klar rolle- og ansvarsfordeling samt øvelser og evalueringer.

Sammenhæng mellem det forebyggende arbejde og den afhjælpende indsats

Nordjylland skal være trygt og sikkert for alle borgere og virksomheder. Derfor arbejder Nordjyllands Beredskab blandt andet for færre hændelser, der kræver beredskabets indsats, og for en rettidig og rigtig indsats, når beredskabet rykker ud.

Der er tæt sammenhæng mellem disse to dele af beredskabets opgaver, det forebyggende arbejde og den afhjælpende indsats. Det kræver tæt dialog mellem medarbejdere, der er specialister i forebyggelse, og medarbejdere, der er i arbejdstøjet, når uheldet er ude – enten på vagtcentralen eller ude på skadestedet. Forebyggelsesmedarbejdere, der kender til arbejdsgange og vilkår i den afhjælpende indsats, kan bedre forebygge nye hændelser. Og medarbejdere, der arbejder med den afhjælpende indsats, bliver bedre til at løse deres opgaver, når de kender tankegangen i det forebyggende arbejde.

De mange nye og store byggerier er et eksempel på, hvor vigtig sammenhængen mellem det forebyggende arbejde og den afhjælpende indsats er. Disse byggerier er ofte meget komplekse, og reglerne på området ændres jævnligt. Sammen med bygherren vælger de forebyggende medarbejdere de løsninger og tiltag, der passer bedst til det pågældende byggeri. Det vil ofte være nye typer løsninger og tiltag. Derfor er det væsentligt, at de medarbejdere, der senere sættes ind, når uheldet er ude, får kendskab til de valgte løsninger. De skal også have mulighed for at forberede sig ved at træne teknikker i den afhjælpende indsats. På samme måde er det væsentligt, at personalet på vagtcentralen kender til forholdene, så de kan støtte arbejdet på skadestedet. Efter en indsats har det stor værdi at lære af de erfaringer, man har gjort sig. Det kan for eksempel være om effekten af de brandforebyggende tiltag. Medarbejderne på skadestedet har viden, som kan bruges af de forebyggende medarbejdere i nye opgaver.

Dygtige medarbejdere, der udvikler, lærer og evaluerer

Nordjyllands Beredskab stræber efter at have veluddannede medarbejdere og ledere, der håndterer forebyggelse og indsatser kompetent. Når det gælder sammenhængen mellem det forebyggende arbejde og den afhjælpende indsats, arbejder Nordjyllands Beredskab derfor systematisk med at dele viden og erfaringer i alle led. Der skal skabes så tæt en sammenhæng som muligt. De forskellige faggrupper inddrages i alle typer opgaver. Det giver en bedre opgaveløsning, og det giver en bedre helhedsforståelse. Dermed bliver den enkelte medarbejder endnu bedre til at varetage sin egen del af opgaverne.

Ledelsestilgangen i Nordjyllands Beredskab sætter fokus på udvikling, læring og evaluering. Løbende læring sker som en integreret del af opgaveløsningen, hvor medarbejdere og ledere sammen udvikler nye metoder og skaber ny viden. Grundig evaluering af konkrete indsatser skaber også ny viden. Medarbejdere, der har siddet på vagtcentralen eller været ude på skadestedet under en indsats, deler deres erfaringer fra hændelsen med andre faggrupper. Det kan føre til ny indsigt, der udvikler og forbedrer både det forebyggende arbejde og den afhjælpende indsats.

Nordjyllands Beredskab vil i perioden frem til 2021:

- Udvikle sammenhængen mellem det forebyggende arbejde og den afhjælpende indsats og derigennem styrke begge områder.
- Uddanne medarbejdere og udvikle deres faglige kompetencer og tværgående tilgang til opgaverne.

Implementering og fortsat udvikling

Nordjyllands Beredskabs plan for risikobaseret dimensionering sætter rammerne for udvikling af både det forebyggende arbejde og den afhjælpende indsats i perioden frem mod 2021. De væsentligste af de tiltag, der er planlagt for de kommende år, fremgår af de foregående afsnit. Nogle vil blive sat i værk ganske snart, mens andre ventes løst senere i perioden, som det fremgår af planen for implementering. Nogle tiltag gælder for hele det nordjyske område. Andre vil berøre enkelte steder. Når et tiltag vedrører et afgrænset geografisk område eller en meget speciel opgave, vil Nordjyllands Beredskab arbejde tæt sammen med den lokale kommune om sagen.

Nordjyllands Beredskab vil gennem hele perioden fortsætte udviklingen af sit arbejde. Den generelle udvikling på beredskabsområdet vil blive fulgt, og når der opstår ny viden om behov, risici og metoder, vil Nordjyllands Beredskab overveje, hvordan den nye viden kan komme nordjyderne til gavn. Samtidig vil Nordjyllands Beredskab selv udvikle sig. Det sker ved at øge medarbejdernes kompetencer og ved at udvikle nye teknikker og nye måder at løse opgaverne på.

Nordjyllands Beredskab vil i hele perioden arbejde for, at Nordjylland er trygt og sikkert for alle borgere og virksomheder.